Добри Христов в нашето време. Творчеството на композитора в репертоарната съкровищница на Международния фестивал „Софийски музикални седмици“

Диана Данова-Дамянова*

Резюме: Творчество на Добри Христов – светско и сакрално, заема своето подобаващо място в репертоара на Международния фестивал „Софийски музикални седмици“. Произведения на „народния композитор“ са включени в повече от 30 концертни програми в различни издания. Събитията могат да се обособят в няколко категории: хорови концерти със светска и/или църковна музика; специално юбилейно честване, реализирано под формата на авторски концерт с творби на Добри Христов по повод 100-годишнината от рождението му през 1975 година; първото цялостно изпълнение на „Литургия на Свети Йоан Златоуст“ след нейната премиера в годината на създаването ѝ (1924) по повод освещаването на храм-паметника „Св. Александър Невски“, с която тържествено се открива фестивалът през 1990 година; концерти с инструментална музика – симфонични, камерни и клавирни, предимно в последното фестивално десетилетие. Текстът, посветен на 150-годишнината от рождението на Добри Христов, се отнася към въпроса за функционирането на творбите и паметта за неговата личност, като проследява рефлексията на най-ярките събития

---

* **Доц. д-р Диана Данова-Дамянова** – сектор „Музика“, Институт за изследване на изкуствата, Българска академия на науките; e-mail: diana_d91@abv.bg

Текстът е резултат от изпълнението на проект BG16RFPR002-1.014-0011 „Устойчиво развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ“, финансиран по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16RFPR002-1.014 „Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от Национална пътна карта за научна инфраструктура“.

от репертоарната съкровищница на първия столичен международен музикален фестивал, посветени на непреходното му наследство.

Ключови думи: *Добри Христов, Международен фестивал „Софийски музикални седмици“, концерти със светско и сакрално творчество, „Литургия на Свети Йоан Златоуст“*

Литература / Bibliography

Алексиева, Юлиана (1990). „Софийски музикални седмици '90". Хорови, ораторни и симфонични концерти. – В: *Музикални хоризонти*, 1990, № 7, с. 15 – 17 [Aleksieva, Yuliana (1990). "Sofia Music Weeks '90". Horovi, oratorni i simfonichni kontserti. – In: Musical Horizons, 1990, № 7, s. 15 – 17].

Белчева, Ани (1975). „Софийски музикални седмици". Хорови концерти. – В: *Музикални хоризонти*, 1975, № 7, с. 36 – 44 [Belcheva, Ani (1975). "Sofia Music Weeks". Horovi kontserti. – In: Musical Horizons, 1975, № 7, s. 36 – 44].

Григоров, Димитър (2005). Църковната дейност на Добри Христов. – В: *Добри Христов и българският XX век*. София: Институт за изкуствознание, 2005, с. 31 – 39 [Grigorov, Dimitar (2005). Tsarkovnata deynost na Dobri Hristov. – In: Dobri Hristov i balgarskiyat XX vek. Sofia: Institut za izkustvoznanie, 2005, s. 31 – 39].

Кръстев, Венелин (1975). Добри Христов. София: Наука и изкуство, 1975 [Krastev, Venelin (1975). Dobri Hristov. Sofia: Nauka i izkustvo, 1975].

К., Р. (1990). „Софийски музикални седмици". – В: *Българска музика*, 1990, бр. 8, с. 26 – 27 [K., R. (1990). "Sofia Music Weeks". – In: Balgarska muzika, 1990, № 8, s. 26 – 27].

Куюмджиева, Светлана (1988). Литургиите на Добри Христов. Опит за културно-историческо осмисляне. – В: *Българска музика*, 1988, № 6, с. 32 – 35 [Kujumdzhieva, Svetlana (1988). Liturgiite na Dobri Hristov. Opit za kulturno-istorichesko osmislyane. – In: Balgarska muzika, 1988, № 6, s. 32 – 35].

Попова, Маня (1990). „Софийски музикални седмици". Пепеляшка без бал. – В: *Култура*, бр. 23, 8 юни 1990, с. 6 [Popova, Manya (1990). "Sofia Music Weeks". Pepelyashka bez bal. – In: Kultura, br. 23, 1 yuni 1990, s. 6].

Рашева, Мария (1975). „Софийски музикални седмици". – В: *Българска музика*, 1975, № 7, с. 34 – 38 [Rasheva, Maria (1975). "Sofia Music Weeks". – In: Balgarska muzika, 1975, № 7, s. 34 – 38].

Стателова, Розмари (1975). С постиженията на българската музикална култура. „Софийски музикални седмици" 24 май – 16 юни 1975 г. – В: *Народна култура*, бр. 23, 7 юни 1975, с. 5 [Statelova, Rosemari (1975). S postizheniyata na balgarskata muzikalna kultura. "Sofia Music Weeks" 24 may – 16 yuni 1975 g. – In: Narodna kultura, br. 23, 7 yuni 1975, s. 5].

Шекерджиев, Михаил (1940). Добри Христов като църковен компонист и диригент. – В: *Добри Христов 1975 – 1940. 45 години музикално творчество*. София: Дружество на композиторите „Съвременна музика", 1940, с. 3 [Shekerdzhiev, Mihail (1940). Dobri Hristov kato tsarkoven komponist i dirigent. – In: Dobri Hristov 1975 – 1940. 45 godini muzikalno tvorchestvo. Sofia: Druzhestvo na kompozitorite „Savremenna muzika", 1940, s. 3].

Източници / Sources

Данова-Дамянова, Диана (2023). Приложение № 7 „Концерти с българско музикално творчество, представено на Международния фестивал „Софийски музикални седмици“. – В: *Българска музика на сцената на Международния фестивал „Софийски музикални седмици“ – репертоарна стратегия и критическа рефлексия.* Индивидуален планов проект. София: Институт за изследване на изкуствата, 2023, с. 181 – 307 [Danova-Damyanova, Diana (2023). Prilozhenie № 7 „Kontserti s balgarsko muzikalno tvorchestvo, predstaveno na Mezhdunarodniya festival “Sofia Music Weeks“. – In: Balgarska muzika na stsenata na Mezhdunarodniya festival “Sofia Music Weeks“ – repertoarna strategiya i kriticheska refleksiya. Individualen planov proekt. Sofia: Institute of Art Studies, 2023, s. 181 – 307].

Докладна записка (1990). Докладна записка от Румен Нешев и Петър Ступел до Столичен народен съвет, 28 април 1990. ЦДА, ф. 1271, оп. 1, а.е. 3, *л*. 68 – 69 [Dokladna zapiska ot Rumen Neshev i Petar Stupel do Stolichen naroden savet, 28 april 1990. CSA (Central State Arcives), f. 1271, op. 1, a.e. 3, l. 68 – 69].

Програма (1973). Програма от концерт на Камерен смесен хор „Мадригал“, IV международен фестивал „Софийски музикални седмици“, 25 май 1973, зала „България“. АИИИзк I.3.1, а.е. 59 [Programa ot kontsert na Kameren smesen hor „Madrigal“, IV mezhdunaroden festival “Sofia Music Weeks”, 25 may 1973, zala „Bulgaria“. AIAS (Archives of the Institute of Art Studies) I.3.1, a.e. 59].

Програма (1975). Програма от Концерт по случай 100-годишнината от рождението на Добри Христов, VI международен фестивал „Софийски музикални седмици“, 29 май 1975, зала „България“. АИИИзк I.3.1, а.е. 60 [Programa ot Kontsert po sluchay 100-godishninata ot rozhdenieto na Dobri Hristov, VI mezhdunaroden festival “Sofia Music Weeks”, 29 may 1975, zala „Bulgaria“. AIAS (Archives of the Institute of Art Studies) I.3.1, a.e. 60].